

Cooperation descentralizat Belgia - România

Al patrulea forum October 25-27, 2013

Perfecționarea guvernării locale între România și Frandra, Valonia, Bruxelles

Workshop: Gestionarea aprovizionării cu apă

De l'eau pour lui, de l'eau pour moi... quand et comment ?

Acestea sunt întrebări formulate peste tot în lume în 2013, an declarat de către ONU anul internațional al cooperării în domeniul apei.

Realitățile prezentului indică faptul că este necesară o analiză a situației la nivel european în materie de asigurare a accesului populației la apă potabilă și gestionare a resurselor de apă. Accesul la apă este un drept universal iar utilizarea resurselor oferite de apă (transporturi, energie electrică, energie geotermală etc.) trebuie să servească binelui comunității.

În acest moment, 5% dintre europeni nu au acces curent la apă potabilă. Există o serie de riscuri la adresa surselor de apă la nivel european. Spre exemplu, conform unor date recente, 20% din apele de suprafață sunt expuse la risc serios de poluare, iar 60% dintre orașele europene supra-exploatează resursele de apă subterană. În acest context, Uniunea Europeană a publicat «directiva-cadru privind apa», potrivit căreia, în 2015, toate sursele de apă la nivel european trebuie să corespundă standardelor de calitate.

În România, autoritățile locale (consilii județene, consilii locale) au principala responsabilitate în asigurarea apei potabile pentru populație, fiind și principalii deținători ai infrastructurii de distribuție a apei către populație. Potrivit ultimului recensământ (2011), 66,7 din gospodăriile din România au acces la rețeaua centralizată de distribuție a apei potabile, dar în realitate doar 91% din gospodăriile din mediul urban și 37,2% din cele din mediul rural sunt conectate la rețeaua de apă potabilă.

Sectorul de gestionare a apei în Belgia este un sector deosebit de complex și are elemente specifice de la o regiune la alta a țării, implicând diferiți actori, întreprinderi publice, fiecare cu roluri specifice în ciclul asigurării apei pentru populație. Începând cu 2005, a avut loc o creștere puternică a prețului apei potabile pentru populație, iar începând cu 2010, prețul apei a crescut în Belgia peste media înregistrată la nivel european. O serie de întrebări se impun :

Care sunt motivele pentru aceste creșteri ale prețului apei ? Cum sunt gestionate, atât în România cât și în Belgia, apele uzate ? Cine trebuie să plătească pentru tratarea apei uzate? Comunitățile locale? Cetățenii?

Care este cea mai bună soluție pentru a avea o rețea de distribuție a apei eficientă, la un preț echitabil: administrare comunală? Administrare inter-comunală? Administrarea de către o societate privată?

În fine, care este responsabilitatea individuală pentru preservarea și buna utilizare a «capitalului de apă» de care dispunem?

Cooperation descentralizat Belgia - România

Al patrulea forum October 25-27, 2013

Prezentarea „bunelor practici” la nivelul colectivităților locale

a) **Comuna Tasca (județul Neamț) a suferit în urma inundațiilor.** Ca urmare a acestei situații, au fost făcute studii de fezabilitate, iar la nivelul comunei a fost inițiată construcția unor diguri de mici dimensiuni, ravene și canale pentru a permite controlarea debitelor de apă în caz de precipitații. În paralel, a fost realizat un inventar al zonelor inundabile și a fost implementat un sistem de alertă în caz de inundații. Toate aceste proiecte au beneficiat de fonduri europene de finanțare.

Inundațiile pot fi agravate de defrișările și despăduririle masive. Comuna Tasca nu a fost ocolită de aceste fenomene. Pentru a se încerca contracararea efectelor dezastruoase ale despăduririi, au fost plantați arbori, în parteneriat cu o societate privată, cu sprijinul tinerilor din comuna afectată de inundații.

b) **Proiectele de anvergură care mobilizează o întreagă regiune sunt necesare dar nu pot rezolva singure ansamblul tuturor problemelor.** Fiecare cetățean este responsabil pentru o utilizare cât mai corectă a resurselor de apă. Această responsabilitate poate fi dezvoltată inclusiv prin educația tinerilor în acest sens. Aleși locali și societatea civilă s-au mobilizat pentru a pune în practică un program de educare a tinerilor într-o serie de sate din județul Gorj.

c) Este bine știut faptul că un râu nu afectează o singură comunitate, o singură regiune. Râurile nu au de fapt frontiere. Un posibil răspuns la aceste provocări îl pot constitui contractele riviere. În regiunea Valonia, de exemplu, sunt active 16 astfel de contracte. Ce presupun ele? Care sunt implicațiile unor astfel de contracte pentru autoritățile locale, publice, pentru cetățeni și utilizatori ai resurselor de apă?

Masă rotundă pe baza prezentărilor făcute de către invitați:

1. Dna. Irina Lucavetchi, directoare a direcției de ape în zona Siret și autoare a mai multor studii privind accesul la apă potabilă în România
2. Dl.....SPGE (instituție publică în domeniul gestionării resurselor de apă), regiunea Valonia.
3. Dl....., din cadrul organizației internaționale «Solidarité-Eau-Europe», PECO și Moldova
4. Dl. Alexandru Drăgan, primar al comunei Tasca (jud. Neamt) și membru supleant în cadrul Comitetului Regiunilor europene la Bruxelles
5. Dl. Aurariu Coman, vice-primar al comunei Godinesti (jud. Gorj)
6. Dl....., reprezentant al Contrat Rivière de la Haute-Meuse

Rezultate posibile:

1. Redactarea unui document de lucru care să fie prezentat autorităților locale și centrale interesate din România și Belgia
2. Publicarea rezultatelor dezbaterilor și intervențiile participanților
3. Utilizarea rezultatelor acestui atelier de lucru în cadrul celui de-al IV-lea atelier Delta60 privind problematica apei care se va organiza la Costuleni (Rep. Moldova) în august 2014
4. Cont de donații pentru inițiativele locale în domeniul accesului și gestionării resurselor de apă
5. Alte rezultate